č. j. 6 A 37/2000 - 57

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdila a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Brigity Chrastilové v právní věci **žalobce Ž., s. r. o.**, zastoupeného JUDr. Ivanem Dospíšilem, advokátem, se sídlem Za Mlýnem 481, 666 01 Tišnov, proti **žalované Státní energetické inspekci**, se sídlem Gorazdova 24, 120 21 Praha 2, v řízení o žalobě proti rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 17. 4. 2000, č. j. 16/24276/2000/828,

takto:

I. Žaloba **se zamítá**.

II. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

Žalobou podanou dne 16. 5. 2000 u Vrchního soudu v Praze se žalobce domáhá zrušení rozhodnutí Ministerstva financí ze dne 17. 4. 2000, č. j. 16/24276/2000/828, kterým bylo zamítnuto odvolání žalobce proti rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně ze dne 16. 2. 2000, č. j. 270/636/32/00 R - 3, a rozhodnutí Finančního ředitelství v Brně bylo potvrzeno. Rozhodnutím správního orgánu I. stupně byla žalobci uložena pokuta za porušení cenových předpisů podle § 15 odst. 1 písm. c) zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve výši 1 059 563 Kč.

Žalobce v žalobě uvedl, že po skončení kontroly roku 1996 pokračovali pracovníci finančního ředitelství u žalobce v kontrole zaměřené na prověřování správnosti věcnosti usměrňovaných cen tepelné energie v roce 1997. Žalobce však požadoval předložení nového písemného pověření pro provedení kontroly, když písemné oprávnění k provedení cenové kontroly č. 33/1999 ze dne 16. 7. 1999 postrádá ustanovení za jaké období má být cenová

kontrola provedena a při nástupu pracovníků finančního ředitelství žalobci nebylo sděleno, za jaké období bude kontrola provedena. Předložení nového pověření pracovníci kontroly, přes ústní požadavek žalobce, odmítli s odůvodněním, že tento doklad nemá na výsledky kontroly vliv. Do protokolu ze dne 1. 11. 1999 uvedli pracovníci kontroly zjištění o porušení pravidel tvorby cen tepelné energie (vyčíslený neoprávněný majetkový prospěch 2 092 889,31 Kč), ve kterém, mimo jiné, nezahrnuli dobropisy, které žalobce na základě výsledků kontroly roku 1996 uplatnil vůči odběratelům. Na základě připomínek žalobce byl zpracován dodatek protokolu, na jehož základě byla část připomínek žalobce zohledněna. Nadále však finanční ředitelství odmítlo zahrnout dobropisy odběratelů s odůvodněním, že kontrola byla zahájena dne 19. 7. 1999 a dobropisy byly vydány dne 30. 9. 1999, tj. v průběhu kontroly.

Žalobce v žalobě dále namítal, že kontrolní orgány porušily základní zásady správního řízení, zejména nezjistily úplně a přesně skutečný stav věci na provozu ve Strážnici. Při jednání u Nejvyššího správního soudu dne 22. 12. 2004 však žalobce žalobu o tento žalobní bod omezil (§ 71 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, dále též „s. ř. s.“).

Původní žalované Ministerstvo financí ve vyjádření k žalobě z 12. 7. 2000 uvedlo, že pro posouzení, zda došlo k porušení cenových předpisů, je rozhodující stav ke dni, kdy byla zahájena cenová kontrola. V žádném případě rozhodným okamžikem nemůže být den převzetí protokolu. Vyplývá to zřetelně z § 8 odst. 9 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon o cenách. V tomto ustanovení je uvedeno, že neoprávněně získaný majetkový prospěch, který prodávající sám zjistí a prokáže, že byl bezodkladně před zahájením kontroly vrácen tomu, na jehož úkor byl získán, se nezapočítává do úhrnu pro výpočet pokuty. Žalobce však veškeré korekce provedl až po převzetí protokolu. Dne 19. 7. 1999 byla zahájena cenová kontrola u žalobce a při této příležitosti se kontrolní pracovníci vykázali oprávněním, které je součástí spisu. Tato skutečnost není žalobcem zpochybňována. Je pravdou, že v tomto oprávnění není uvedeno kontrolované období, avšak povinnost uvést kontrolované období v oprávnění nevyplývá z žádného předpisu. Ze spisu je zřejmé, že při zahájení kontroly byly požadovány podklady pro roky 1996, 1997 a 1998 a že tedy jsou kontrolovány zároveň všechny tři roky. Porušení cenových předpisů bylo kontrolou shledáno, pokud jde o výši cen uplatňovaných v roce 1996 a 1997. Za oba roky byla uložena pokuta samostatnými rozhodnutími. Ministerstvo financí vyjádřilo přesvědčení, že při zahájení i v průběhu cenové kontroly bylo postupováno v souladu se zákonem. Z uvedených důvodů bylo navrženo zamítnutí žaloby.

V replice k tomuto vyjádření ze dne 4. 9. 2000 žalobce zejména nesouhlasil s tvrzením ministerstva, že při zahájení kontroly byly požadovány podklady pro roky 1996, 1997 a 1998. V den zahájení cenové kontroly u žalobce si kontrolní pracovníci vyžádali podklady za rok 1996, aniž by uvedli za jaké období se bude cenová kontrola provádět. Podklady pro kontrolu roku 1997 byly požadovány až po vyhotovení protokolu za rok 1996, tedy v září 1997, kdy podklady žalobce kontrolním pracovníkům předal. Cenová kontrola za rok 1997 mohla být podle názoru žalobce zahájena až po dokončení kontroly roku 1996 a vyřízení opravných prostředků, které žalobce vznesl.

V daném případě jde o věc, která na Nejvyšší správní soud přešla podle § 132 s. ř. s. z Vrchního soudu v Praze. Nejvyšší správní soud ve věcech neskončených vrchními soudy dokončí řízení zahájená před těmito soudy jako soud I. stupně. Podle § 130 s. ř. s.

se neskončená řízení podle části páté občanského soudního řádu účinného přede dnem účinnosti tohoto zákona dokončí podle ustanovení části třetí hlavy druhé dílu prvního s. ř. s.

V době od podání žaloby, došlo ve změně působnosti při ukládání pokut za nedodržování cenových předpisů v energetice, když podle § 2c písm. a) zákona č. 265/1991 Sb., o působnosti orgánu České republiky v oblasti cen, ve znění po novele provedené zákonem č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), přešla působnost při regulaci cen v energetice na Energetický regulační úřad. Podle § 3 odst. 3 a 4 téhož zákona je orgánem provádějícím kontrolu dodržování cenových předpisů a ukládajícím pokuty v oblasti cen v energetice Státní energetická inspekce (§ 93 odst. 1 písm. c/ a § 93 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb.), když o opravných prostředcích proti rozhodnutí o uložení pokuty rozhoduje ústřední inspektorát (§ 95 odst. 2 zákona č. 458/2000 Sb.). Na základě změny právní úpravy, kdy na Státní energetickou inspekci přešla výlučná působnost při ukládání sankcí v energetice, stala se uvedená inspekce ze zákona žalovanou v dané věci.

Státní energetická inspekce se k žalobě vyjádřila podáním ze dne 16. 3. 2004, v němž se plně ztotožnila s vyjádřením svého právního předchůdce a dále rozvedla, proč považuje žalobu za nedůvodnou. Státní energetická inspekce, stejně jako Ministerstvo financí, navrhla zamítnutí žaloby.

Ve věci bylo nařízeno jednání na 22. 12. 2004, při němž zástupce žalobce omezil žalobu o jeden žalobní bod. Jinak na důvodech žaloby setrval. Žalovaná setrvala na svých námitkách uvedených ve vyjádření k žalobě, které ještě rozvedla. Navrhla pak zamítnutí žaloby.

Žaloba nebyla shledána důvodnou. O žalobních námitkách uvážil soud takto:

Kontrolu dodržování ustanovení zákona č. 526/1990 Sb., o cenách, ve znění pozdějších předpisů, se zaměřením na dodržování cen tepelné energie, provedli u žalobce pracovníci oddělení cenové kontroly Finančního ředitelství v Brně V. H. aj. T. na základě oprávnění k provedení cenové kontroly č. 33/1999 ze dne 16. 7. 1999, vystaveného vedoucím oddělení cenové kontroly Finančního ředitelství v Brně ing. Jaroslavem Kuncem. Podle uvedeného oprávnění byli pověření zaměstnanci oprávněni provádět kontrolu ve smyslu § 14 zákona č. 526/1990 Sb. a zákona č. 552/1991 Sb., o státní kontrole, ve znění zákona č. 166/1993 Sb. V uvedeném oprávnění není sice uvedeno kontrolované období, které by mělo být předmětem prováděné kontroly, avšak povinnost uvádět kontrolované období v oprávnění z žádného právního předpisu nevyplývá. Oprávnění obsahuje den zahájení cenové kontroly (16. 7. 1999), jména pověřovaných pracovníků správního úřadu, předmět kontroly s právním vymezením i podpis statutárního orgánu kontrolovaného subjektu. Rozsah kontrolovaného období je určen ust. § 11 zákona o cenách. Námitka žalobce, že po skončení kontroly roku 1996 mělo být předloženo nové písemné pověření pro provedení kontroly roku 1997, nebyla proto Nejvyšším správním soudem shledána důvodnou.

Podle § 8 odst. 9 vyhlášky č. 580/1990 Sb., kterou se provádí zákon o cenách, ve znění vyhlášky č. 580/1992 Sb., neoprávněně získaný majetkový prospěch, který prodávající nebo kupující sám zjistí a prokáže, že byl bezodkladně před zahájením kontroly vrácen tomu, na jehož úkor byl získán, se nezapočítává do úhrnu pro výpočet pokuty.

Podle Protokolu o kontrole dodržování ustanovení zákona č. 526/1990 Sb. ve společnosti Ž., spol. s r. o., na základě oprávnění k provedení cenové kontroly č. 33/1999 ze dne 16. 7. 1999 byla kontrola roku 1997 zahájena dne 19. 7. 1999 a skončena dne 25. 10. 1996. Doklady ze správního spisu je doloženo, že dobropisy byly žalobcem vystaveny 4. 10. 1999 s vyznačením dne splatnosti 31. 12. 1999, přičemž prvá část dobropisů byla realizována na základě platebního příkazu žalobce z 3. 11. 1999 a připsána na účet odběratelů dne 4. 11. 1999. Lze proto souhlasit s názorem žalované, že žalobce neučinil vlastní zjištění o existenci neoprávněného majetkového prospěchu za rok 1997 a nevrátil jej oprávněným před zahájením kontroly. Proto ani tato žalobcova námitka nebyla soudem shledána důvodnou.

Námitky žalobce tak nebyly shledány důvodnými, žaloba byla proto Nejvyšším správním soudem zamítnuta (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).

Žalovaná, která měla ve věci plný úspěch, by měla proti žalobci právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 s. ř. s.), protože však se této náhrady vzdala, nebyla jí náhrada nákladů řízení přiznána.

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 22. prosince 2004

JUDr. Bohuslav Hnízdil
předseda senátu